JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. **Woensdag 21 Maart.** **N°. 23.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... ƒ 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

BERIGT.

De onderge̲teekende heeft de eer bij deze bekend te stellen, dat van af den 1sten April aanstaande, de voor het dagblad de *Java-Bode* toegezonden advertentiën slechts **éénmaal**, tegen den thans betaald wordenden prijs van **zestig duiten** de **vijf** woorden kunnen worden opgenomen, zullende, bij *eerste* of *verdere herhaling* dier advertentiën, de helft van bovengemelden prijs of **dertig duiten** voor de **vijf** woorden moeten worden bijbetaald.

De groote uitbreiding van dit Blad, welke steeds het uitgeven van Bijvoegsels noodzakelijk maakt, heeft de onkosten aan de uitgave verbonden aanmerkelijk doen stijgen, zoodat het geëerd publiek deze betrekkelijke verhooging van betaling voor het plaatsen van advertentiën, bij eenig nadenken, voorzeker zal moeten billijken.

W. BRUINING.

BATAVIA, *Maart* 1855.

EXTRACT *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, *den* 18*sten Maart* 1855, (N. 2).

[Staatsblad N°. 20.]

Gelezen: enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Ten vervolge op het besluit van 12 Februarij 1846 no. 19 (staatsblad no. 4), te bepalen:

a. dat tot het aanhouden of in dienst stellen van *dienaren* of *volgelingen*, bekend onder den naam van oppassers, door uiterlijke teekenen als zoodanig gekenmerkt, mede bevoegd is:
De directeur der openbare werken.

b. dat het onderscheidingsteeken voor de voornoemde bureaubedienden, zal zijn gelijk aan dat, bepaald voor de generale directie van financiën, behoudens dat de koperen plaat zal bevatten de woorden: *Bureau van openbare werken.*

Afschrift. enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot lid in den raad van justitie te Samarang, de officier van justitie bij den raad van justitie te Padang Jkhr. Mr. *C. J. van Beresteijn.*

Tot commies op het residentie kantoor der Preanger Regentschappen, de waarnemend commies voor de comptabiliteit op het kantoor van den assistent-resident van Bandong Jkhr. *P. H. Reijnst.*

Tot commies voor de comptabiliteit op het kantoor van den assistent-resident van Bandong (Preanger Regentschappen), de klerk op het residentie kantoor te Rembang *C. A. Vermandel.*

Bij de weeskamer te Batavia.

Tot 1e commies, de 2e commies bij de kamer *J. H. Clignett.*

Tot 2e commies, de commies-boekhouder bij het sekwest aat *G. H. B. L. Rudolph.*

Tot commies-boekhouder bij het sekwestraat, de ambtenaar der 3e klasse *A. Broese van Groenau*, thans op nonactiviteit bij de kamer werkzaam.

Goedgekeurd:

Dat door den Gouverneur der Molucsche-Eilanden,

Is Opgedragen:

De tijdelijke waarneming der betrekking van civielen gezaghebber te Wahaaij, aan den 2e luitenant der infanterie aldaar *C. B. H. van Deutekom.*

Militair Departement.

Tijdelijk op non-activiteit gesteld:

De ridmeester van het regiment oost-indische cavallerie *G. J. H. B. Schreuder.*

Advertentiën.

Landmail van April.

De directeur der Posterijen herinnert belanghebbenden dat, het mailstoomschip in April den 13den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Donderdag den 12 den April aanstaande.

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz..

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembag, Billiton en Riouw.

Op Zondag den 1sten April ek., zullen op het postkantoor te Weltevreden brievenpakketten worden gesloten voor de maandelijksche pakketvaart op Palembang, Banka en Borneo's Westkust, met een der stoomschepen van de onderneming *W. Cores de Vries.*

De voor die plaatsen bestemde brieven kunnen dien dag tot 4 ure aan het postkantoor in de stad, tot 5 ure aan dat te Weltevreden worden bezorgd.

De assistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia, brengt ter kennis der ingezetenen, dat op zijn verzoek als wijkmeester der 18de wijk is ontslagen de heer *J. P. Brouwer*, en dat in diens plaats in benoemd de heer *H. Lastdrager.*

De assist.-res. voor de policie der stad en voorsteden van Batavia, brengt ter voorkoming van ongelukken, ter kennis der ingezetenen, dat op Donderdag den 22sten dezer en volgende dagen, des morgens en des namiddags, op het Koningsplein eenige worpen zullen worden gedaan uit den buskkruid-proefmortier; zullende de passage over genoemd plein gedurende de proefnemingen gesloten zijn.

Vendutien.

Op Donderdag 22 Maart, tegen 4 en 6 pCt. vendusalaris, voor de pakhuizen van *C. Bahre en G. Kinder*, door *Vaupel & Co.*

Op Vrijdag 23 Maart, voor de woning van den heer kapt. *van Oosterom*, op Goenong-Saharie.

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *Gebrs. Roselje & Co.*

Op Zaturdag 24 Mei, des voormiddags ten 10 ure, in het locaal der Beurs.

Op Maandag 26 Maart ten huize van den heer Mr. *H. Merkus Willer*, op het Koningsplein, door *Gebr. Roseljeƒ Co.*

Op Dingsdag 27 Maart door *H. M. van Dorp*, in een der localen van de Harmonie; der avonds ten 7 ure.

Vertrekkende Personen.

Mevrouw de wed. *Remij*, geboren *Raes.* — *J. A. van Soelen.*

Advertentiën.

Getrouwd:

CAREL TAUSENT,
Weduwenaar van *Hendrika Wilhelmina de Jongh*,
en
DINA MARIA RUBINGA,
Weduwe van *Johan Hugo Bernet.*

BATAVIA, 14 *Maart* 1855. (536)

Getrouwd:

W. A. SCHMIDT
met
J. F. C. TREURNIET.

SERANG, 14 *Maart* 1855. (579)

Getrouwd:

J. L. MEIJER
en
A. M. H. DE SHA.

BATAVIA, 17 *Maart* 1855. (563)

Bevallen van een' ZOON *H. L. C. van Haeften, de Paulij.*

SOERABAYA, 6 *Maart* 1855. (565)

Zeer voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, *J. J. Winckelhaagen*, geliefde echtgenoote van

(564) P. W. HORNUNG.

REMBANG, 13 *Maart* 1855.

Bevallen van een ZOON, *J. F. R. van Motman*, echtgenoot van

(574) W. L. VAN SLOOTEN.

Vendutie

op Donderdag den 22sten Maart 1855,

tegen 4 en 6 pCt. vendu salaris, voor de pakhuizen van de Heeren **C. Bahre & G. Kinder**, door *Vaupel & Co.*, van:

Eene groote partij lakens, waaronder 1 baal supra fijn, wollen borstrokken, wollen kousen, flanel en cachemieren tafelkleeden, diverse katoenen goederen, echte Bengaalsche ginggangs, tjelees, katoenen doeken, kousen en sokken, meubeldamast, klambue en geborduurd gordijngoed, sarongs, mode-artikelen, zijden agrementen en franjes, gefatsoeneerde balkleeden, fijn neteldoek voor japonnen, stellen damast tafelgoed, katoenen broekenstof, zijden écharpes, dames- en kinderhoeden, gemaakte bloemen, bretelles, enz., divers ijzerwerk, als: ijzeren ledikanten en veldbedden, vijlen, stellen fijne Engelsche tafelmessen, pennemessen en scharen, compositie lepels en vorken, brillen, vischhaken, haarnaalden, timmermans gereedschappen, fijne voorhang lettersloten, scharnieren, Engelsche lampballons, stellen glaswerk, gekleurd cristal, dessert- en confituurbordjes, porceleinen theeserviezen, tête-à-têtes, gedecoreerde dessertbordjes, fraaije spiegels met supports, fijne en ordinaire schilderijen, zeer fraaije gekleurde stolpen en porte-fleurs, patent koffij- en soda machines, verschillende soorten kramerijen, fijn speelgoed, groote poppen, vogelkooijen, een factuur aller élégantste marmeren en albasten voorwerpen, hangklokken, patent waslucifers, Havana sigaren, geparfumeerde zeep, pomades haarolie, en diverse odeurs, Duitsche pijpen, violen en fluiten, maroquinleder voor het bekleeden van meubels en rijtuigen, 6 vaten wijnazijn, 7 vaten geassorteerde verw voor wagens, penneschachten en potlooden, snuif, wasdoeken tafelkleeden, behangselpapier, leijen, fiches, speelgoed, kandelabres, enz., enz. (540)

Op Vendutie van den 22 dezer,

bij **C. Bahre & G. Kinder,**

zullen almede zonder reserve worden verkocht:

150 Stuks IJzeren Ledikanten, Veldbedden, Banken, en forme Cléopatra.

(580) VAUPEL & Co.

EENE AFLEIDING VOOR DEN KONING. (*vervolg*).

De liefde des konings voor mejuffer, *D'Argencourt* hield dan andermaal het hof bezig. Men sprak er den volgenden dag van in de salons, in de antichambre van *Mazarin* en zelfs tot op het lever van mevrouw *van Soissons.* Zoo deze er dus nog aan twijfelen mogt, of de koning zich inderdaad getroost had over haar huwelijk, dan was de beweging, die de gebeurtenis van den vorigen avond maakte, wel geschikt dien twijfel in volle zekerheid te verkeeren.

Zij hoorde er inderdaad genoeg van en van de ontroering des konings, en van den hoogmoed der favorite, om te begrijpen, dat zij vergeten was en dat het geheele hof wist, dat zij vergeten was. Zoo spoedig! — dat was toch zeker niet, waarop *Olimpia Mancini* gerekend had. Wel had zij ook voor zich afstand gedaan van die liefde. Evenwel de glimlach week niet van hare lippen, zoolang men over den triomf van *D'Argencourt* sprak, en zij scheen zeer onverschillig omtrent eene gebeurtenis, waarvan zij het verhaal echter telkens in de kleinste bijzonderheden uitlokte.

Eindelijk, toen de hovelingenschaar, die alles wat van *Mazarin* was aankleefde, het hotel *van Soissons* verlaten had, liet zij haar rijtuig inspannen en reed naar den Louvre.

De kardinaal bevond zich alleen in zijn vertrek, — hetzelfde dat *Christina van Zweden* kort daarna voor eenigen tijd betrekken moest, als zij met den carneval te Parijs kwam — toen mevrouw de gravin *van Soissons* bij hem aangediend werd.

Zoo als men hem daar zag, mijmerend en in een ruimen armstoel uitgestrekt, scheen het bij den eersten aanblik wel, als gaf de Italiaan zich op dit oogenblik aan het bekende »dolce far niente" zijner landslieden over. Toch was dit misschien hier het geval niet. De oogenblikken van ledigheid waren voor den kardinaal dikwijls die van den belangrijksten arbeid; belangrijk zeker, want de stille bepeinzingen, die ze vervulden, waren evenzeer aan het lot van vorsten en volken gewijd, beslisten evenzeer de eerste belangen van Frankrijk en Europa, als ze aan de eerste belangen van *Giulio-Mazarini* zelven gewijd waren en het lot zijner nichten bepaalden.

De ster van den kardinaal bereikte toen haar hoogste standpunt; lang en moeijelijk was de kampstrijd geweest, maar eindelijk toch had ze gezegevierd en wierp alleen hare stralen over Frankrijk, hoewel die glansrijkste stralen dan ook de allerlaatste moesten zijn *Condé* en *de Retz, Orleans, Vendome* en *Longueville*, een hooghartige adel, een weêrspanning parlement en een volk, dat hem verfoeide, dat alles lag verslagen en magteloos. Hij had er op getreden en zat nu in het einde rustig aan het bewindsroer, gevleid en gevreesd, omgeven van zijn' aanhang, die de belangrijkste ambten van het koningrijk waarnam en omringd door verwachten, die de hoogste eeregestoelten aan het hof innamen, met Frankrijk aan zijne voeten en veertig millioenen in zijne schatkist.

Dat alles te zamen genomen was zeker genoeg om eene colossale eerzucht te bevredigen, en toch was het, zoo men zekere geruchten gelooven wilde, nog niet voldoende voor *Mazarin.* Hij zou den blik nog hooger geworpen hebben, dáár waar de diadeem van *Maria de Medicis* en *Anna van Oostenrijk* hem toeschitterde voor eene *Mancini* en die van *Alexander* den Zevenden voor zich zelven.

Het eerste is nimmer bewezen, ofschoon een woord der koningin later verried, dat het vermetele denkbeeld bij den minister opgekomen was. Zoo de koning in staat was,'- hoorde men *Anna van Oostenrijk* eenmaal zeggen, »ons geslacht eene beleediging aan te doen, zou ik mijzelven met mijn tweeden zoon aan het hoofd der geheele natie plaatsen, tegen den koning en tegen *Mazarin.*"

Wat het laatste dier geruchten betreft, een woord van des kardinaal's secretaris heeft aangetoond, dat, hoezeer de vermeerdering van Frankrijk's grondgebied den minister ook ter harte mogt gaan, hij niet schroomde een stap terug te treden, waar zulk een stap hemzelven nader tot de driedubbele kroon voeren kon.

Vendutie

op Vrijdag den 23sten Maart 1855,

voor de woning van den WelEd. Gestr. heer kapitein Van Oesterom, op Goenoeng Saharie, achter de civ. gevangenis, wegens vertrek, door *Munder*, van Meubelen, waaronder een stel moderne nieuwe mahoniehouten Banken en Stoelen met rood damast bekleed, een paar fraaije Spiegels, fraaije Schilderijën, enz., alles zoo goed als nieuw, eene Pianino en een Piano van *Collard & Collard*, voorts een Engelsche ruime en ligte Wagen (vis a vis), goed gedresseerde Wagen- en Bendipaarden, enz. (550)

Vendutie à 4 pCt. vendusalaris

Op Vrijdag den 23 Maart 1855,

voor het Commissiehuis van **Gebr. Roselje & Co.**, van Bordeaux Wijn op fust, Parfumeriën, 60 krandjangs Engelsch Aardewerk, pas aangebragte Boter en andere Provisiën, Klokken, Laken, eene partij zoo gezonde als beschadigde Lijnwaden, Manilla Cigaren No. 3, 4 en 5, losse en gezette brillanten, enz. (562)

Vendutie op de Bazaar te Buitenzorg,

op Maandag den 26sten Maart,

van eene partij fraaije Chitzen, ongebleekt en gebleekt Linnen, blaauwe Katoenen en nog andere soorten van Lijnwaden, Provisiën, Dranken, Zuren en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. (560)

P. SCHREUDER.

Vendutie.

Op Maandag den 26 en Dingsdag den 27 Maart 1855,

ten huize van den WelEd. Gestr. heer Mr. **H. Merkus Willer**, op het Koningsplein, door Gebr. *Roselje & Co.* van mahonie- en andere houten meubelen, als: canapés, causeuses, fauteuils, stoelen, ronde tafels en consoles met wit marmeren bladen, speeltafels, fraaije linnenkasten, toiletten duchesse, étagères, bronzen en vergulde pendules, vazen, een fraaije groote eettafel, buffet, ledikanten, porceleinen tafel- en theeserviezen, fraai cristal-, glas-, zilver- en pleetwerk, hang-, tafel- en muurlampen, spiegels en schilderijën, martevanen, dispenkasten, stellingen, enz.

Wijders diverse rijtuigen, waaronder 6 zeer fraaije in Europa vervaardigden, als: coupe's, victoria en milord, 6 spannen uitmuntend gedresseerde en hardloopende wagenpaarden, tuigen met pleet en koper gemonteerd, eene partij fraaije koebeesten, waaronder vele melkgevenden, bloemen in potten, enz.

Op Maandag zullen verkocht worden: de paarden, rijtuigen, tuigen, koebeesten, dispensgoederen enz.

En op Dingsdag het meubelair en andere zich binnenshuis bevindende artikelen.

Op Zondag voor een ieder te bezigtigen. (576)

Vendutie van Boeken en Platen.

Op Dingsdag den 27 Maart zal door den boekverkooper *H. M. van Dorp* verkocht worden, eene aanzienlijke collectie Boeken, waaronder vele regtsgeleerde werken, als: *Merlin*, *Question du droit*, *Repertoire*, *fraai gebonden en compleet*, *Staatsblad van Nederlandsch Indie*, enz. Verder eene aanzienlijke collectie *fraaije en nieuwe gekleurde en zwarte lithographien*.

De vendutie zal gehouden worden in een der localen van de Harmonie en aanvangen des avonds ten 7 ure. (570)

Op de Avond-Vendutie van Dingsdag den 27 Maart 1855,

zal nog verkocht worden eene **fraaije Piano** van *Collard*. (571)

Fancy Biscuits in halve blikken. Versche Samarangsche Beschuit, bij

(553) VAN RIET & TER GOUW.

Op nieuw ontvangen:

BRILLEN,

met goud, zilver, staal en schildpad montuur, zoowel met gekleurde als witte glazen, bij

(552) VAN RIET & TER GOUW.

ONTVANGEN:

Eene schoone collectie der nieuwste Fransche Heerden, boorden, zijden dassen, handschoenen, resident-, secretaris- en controleurs steeken en degens, borduursel, goud- en zilver galon, fraaije koetsiershoeden, balklakjes, enz., enz., bij

(551) HOUTBECKERS.

Snaren

voor Viool, Guitar, Alt en Violoncel, in stellen en bij enkele soorten te bekomen bij

(557) VAN RIET & TER GOUW.

MAGASIN DE NOUVEAUTÉS

á Ryswyk.

Chapeaux de dames, en paille d'Italie, paille de riz, crin et dentelle, garnis à la dernière mode de Paris, châles et sautoirs en filet-cordonnet de soie, habillements d'enfants, en étoffe de soie, garnis de velours découpés, rubans et dentelles, pour petits garçons et petites demoiselles, lingerie et broderie, mouchoirs de batiste, fleurs et coiffures nouvelles, dentelles et blondes.

(559) JOSÉPHINE COQUELIN, à Ryswyk.

Juist ontvangen en uitgepakt:

Een factuur élégante vogelkooijen van koper en fer de Berlin, in verschillende grootte en modellen, bij

(555) VAN RIET & TER GOUW.

De ondergeteekenden hebben nog ruime voorraad van **Wandelstokken en Rottingen, Rijtuig- en Bendie Zweepen, Karwatsen,** ook **Dames Karwatsen Eugenie à Eventail.**

(556) VAN RIET & TER GOUW.

Voor HH. Officieren

hebben de ondergeteekenden nog steeds voorhanden: **Berlijnsch Zilveren Sabelscheeden,** nieuw model.

(554) VAN RIET & TER GOUW.

PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een uitmuntend geneesmiddel voor leverkwalen en algemeen verval en staat van gezondheid. Mejufvrouw Eliza Davies te Pontyberem bij Carmarthen, was sedert jaren onderhevig aan leverziekte, welke hare gezondheid deerlijk ondermijnde, hevige koortsen veroorzaakte en haar zoo gevoelig te maken dat zij zelden daarvan vrij was. Zij beproefde onderscheidene hulpmiddelen, die haar echter niet hielpen. Eindelijk rade men haar de pillen van Holloway door welke in weinige dagen haren toestand verbeterde en haar vervolgens geheel deden genezen. De heer Trebarne, drogist te Carmarthen, kan de waarheid van het vooraangehaalde betuigen.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à .... *f* 1,—, *f* 3.— en *f* 5,—
Potjes Zalf à .... - 1,—, - 3,— » - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1616)

Depôt van Samarangsche Rotting Stoelen

bij

(577) PLUMP & Co.

TE KOOP om dadelijk te aanvaarden, op eene der best gelegen standen van Batavia, een allezins prachtig en logeabel Huis, voorzien van 20 groote, zoo binnen- als buitenkamers, geheel ingerigt tot het houden van commensalen, waartoe het tot dusverre met het beste gevolg is gebezigd geworden, en welke appartementen voor alsnog bijna alle geoccupeerd zijn. Adres bij den heer

(581) H. M. VAN DORP, te Batavia.

TE KOOP **Twee Huizen**, thans verhuurd voor 100 Gulden en voor 75 Gulden 's maands.

en

TE HUUR Een Huisje, (Passer Baroe), Huurprijs 20 Gulden 's maands. Adres

(567) J. ZECHA.

TE HUUR Een Huis in Gang Scott. Te bevragen bij

(542) G. A. ZAKARA.

TE HUUR Een Steenen Huis op Noordwijk. Nadere informatiën bij den eigenaar

(538) Dr. EISINGER.

TE HUUR Een Huis met 4 Kamers en Stalling voor acht paarden, in Gang Scott. Adres

(539) A. POUBLON, Tana Abang.

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen mijnen broeder *F. G. King*, worden verzocht om mij binnen drie maanden aangifte of betaling te doen.

(566) E. W. KING.

BATAVIA, 20 *Maart* 1855.

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te Londen sedert 1782.

Ongelimiteerd Kapitaal.

De Ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten, tegen brandschade op Woon- en Pakhuizen, Meubelen en Koopmansgoederen, enz., zoo mede op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen, tegen billijke premiën.

E. MOORMANN & Co. te *Batavia*.
J. KNAGGE & Co. te *Samarang*.
(569) P. KERVEL & Co. te *Soerabaya*.

19e Hessische Staats Loterij.

Uitgeloot de navolgende seriën:
No. 301. 422. 555. 578. 968. 1578. 1643. 1808. 1921. 2122. 3092. 3291. 3309. 3447. 3492. 3646. 5059. 5596. 5966. 6505.

Namens het Hessische gouvernement,
SCHOTTEN.
(484) Vt. STEPHAN.

127ste Frankforter Loterij.

In de eerste en tweede klasse der Frankforter Loterij, zijn van de op Java geplaatste Loten, met eene kleine prijs uitgekomen, de nommers: 12557, 17148, 22099, 23968, 25027, 24286, 17986, 5263, 19676, 22684, 5260, 10379, 17290. Aan de houders dezer nommers zal hiervan nader worden kennis gegeven, en hun, voor zoo ver de voorraad strekt, een nieuw *vrij* lot worden toegezonden. Bij gebrek aan loten wordt de inleg terug betaald.

(437) A. SCHWARZSCHILD & Co. *London.*

De krankheid, die hem weinige jaren daarna op zijn twee en vijftigste jaar reeds wegnam, knaagde toen al aan zijn leven, maar het was hem nu nog gemakkelijk de uitwerking zijner kwaal te verbergen. Later toen hij bijna stervende, nog het gelaat rood en wit verwen en zijn knevel opkrullen deed, verwekte die mislukte vertooning tegen over den dood, een woord van bitteren spot aan den onverbiddelijken nar der koninginnemoeder, zoo als men *Nogent Beautru* betitelde; thans echter had nog niemand anders kunnen zeggen, dan dat de kardinaal inderdaad nog een zeer schoon man was.

Toen hij de gravin *van Soissons* binnen zag treden, hief hij zich eenigermate op; de vriendelijke glimlach, waarmede hij hare diepe buiging beantwoordde, bewees dat hare komst hem niet ongevallig was. Eene ligt beweging zijner hand was voor haar een teeken, om zich neder te zetten.

— Ik ben verrukt over het uiterlijk van uwe Eminentie," zeide zij toen, »Zij schijnt dagelijks jonger te worden in plaats van ouder."

— Vindt gij dat werkelijk?" vroeg de kardinaal minzaam; »of is het compliment maar de bevallige inleiding tot eenig verzoek?"

— Geenzins, het is geen compliment," hernam de gravin, het is eene waarheid, die aan het hof reeds menigmalen gezegd is, en die ik niet kan nalaten ook te herhalen voor uwe Eminentie, die zoo groot een zegen anders welligt niet een opletten zou."

— Gij komt op een ongewoon uur, lieve *Olimpia!*" zeide *Mazarin*, die ofschoon de doorslepenste hoveling, de vleitaal der jonge vrouw voor goede munt opnam en er zich zeer door gestreeld vond.

— Toch niet onwelkom, hoop ik?" vroeg de gravin met een beminnelijken glimlach.

— Om u de waarheid te zeggen," ging zij na een poos voort, »het uiterlijk van uwe Eminentie trof en verheugde mij nu te meer, omdat ik met de gedachte binnentrad, hoe verfoeijelijk degenen zijn, die als ware het pogen u, die alle uren, die een geheel leven aan het belang van anderen wijdt, eene zoo dierbare gezondheid te ontnemen, door tegenwerking den reeds zoo zwaren last uwer zorgen nog vermeerderende.

— Dat is zeker afschuwelijk," zeide de kardinaal, »en ik vermoed," ging hij met een lachje voort, »dat gij mij die verfoeijelijke lieden komt aanwijzen."

— En gesteld, dit eens zoo ware," hernam mevrouw *van Soissons* met zooveel natuurlijke verontwaardiging en welmeenenden ernst, »zou ik er niet goed aan doen?"

De kardinaal zag haar met zijn' spottenden blik aan, hij was haar dupe niet, als de eigenliefde hem niet verblindde; hij wist reeds te voren waartoe zij komen wilde, want *Brienne* had hem alles verhaald, wat den vorigen avond op het bal gebeurd was. »Die goede *Olimpia!*" mompelde hij.

Welnu!" vroeg de gravin, die zich op de lippen beet bij dat woord.

— Welnu," herhaalde de kardinaal, »als dat zoo was, zou ik zeggen, dat mijne rust mijne nicht meer ter harte gaat, sedert zij den graaf van *Soissons* gehuwd heeft,"

— Dat huwelijk zelf is zeker het grootste bewijs, hoe zeer mij die rust ter harte gaat," zuchtte de gravin, die haar huwelijk door elk toch zoo gaarne wilde beschouwd hebben als eene grootsche opoffering, welke zij aan *Mazarin's* staatkunde, Frankrijk's roem, Europa's rust gebragt had.

— Of," hernam de kardinaal, »een bewijs dat *Olimpia van Mancini* haar belang begrepen had en eindelijk overtuigd was, dat harten van koningen ook maar zijn als alle andere, dat is — zeer onstandvastig."

Mevrouw *van Soissons* gevoelde zich gekwetst door die woorden en zweeg.

Mazarin maakte eene beweging van ongeduld, toen die stilte wat lang duurde.

— Is uwe Eminentie niet zoo wel, als zij schijnt?" vroeg de gravin deelnemend, »zou men zich ook bedriegen in dat bloeijend uiterlijk!"

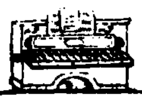
— Heel wel, integendeel, mijn waarde! heel wel. Ik verzoek u alleen niet langer vaudeluchtig te spreken,

Frankforter Loterij.

Loten voor de 128ste Trekking der Frankforter Loterij verlangd wordende, gelieve men daarvan ten spoedigste opgave te doen aan den boekhandelaar *H. M. van Dorp*, te Batavia, ten einde wij in de gelegenheid zijn die tijdig genoeg te kunnen afzenden.

(436) A. SCHWARZSCHILD & Co.

London, 1855.

Piano's stemmen en repareren

beveelt zich aan

(543) E. SCHUGT,
Secretarielaan.

Mr. HUS,

Balletmeester en ex 1er Danseur bij de Keizerlijke Opera te Parijs, heeft de eer aan de ingezetenen van Batavia bekend te maken, dat hij zich aanbiedt tot het geven van les in de danskunst, zoowel bij familiën als ten zijnen huize. De nieuwste dansen, als: de wals, de polka, polka mazurka, redowa, scottisch, parisienne, hongroise, sicilienne, imperiale, orientale varsovienna en cracovia worden, in weinig tijds grondig onderwezen.

Hij geeft ook lessen omtrent houding en voorkomen.

Mr. *Hus* is voorzien van aanbevelingsbrieven van alle dames-instituten van Parijs, Engeland, Mauritius en Calcutta.

Mr. *Hus* treedt in overeenkomst voor familiën en instituten.

Adres: Marine Hotel. (548)

Voor een Heer wordt bij fatsoenlijke familie inwoning, met of zonder kost, aangeboden. Adres letter Z. Bureau *Java-Bode*. (568)

De Ondergeteekende biedt zich aan tot het vervaardigen van **Visite-, Adreskaarten, Wissels, Kwitantiën, Rekeningen, Landkaarten** en wat verder in het Lithographisch vak voorkomt, ook beveelt hij zich aan tot het geven van Lessen in Hand- en Topographisch teekenen.

(549) M. L. HUART.
Gang Patjenongan.

Boekhandel: Van Haren Noman & Kolff.

Kerkboeken.

Nieuwe Testamenten, Psalmen en Gezangen in gewoon klein 16e kerkformaat.

Dezelfde met grove letterdruk voor bejaarde lieden.

Dezelfde in miniatuur, 32o formaat.

Psalmen en Gezangen afzonderlijk in miniatuur formaat, allen keurig gebonden in echt maroquin, verguld op snee, met en zonder kleppen.

Dezelfde voorzien van zilver vergulde en echt gouden modern bewerkte sloten.

Tegen vaste prijzen te bekomen in voornoemden Handel te Batavia en Samarang. (575)

Biäng-Lala.

INDISCH LEES-KABINET,

onder Redactie van

W. L. Ritter en Mr. L. J. A. Tollens.

Bij de ondergeteekende komt van de pers de Eerste Aflevering van den vierden jaargang van dit veel gelezen Tijdschrift.

Inhoud:

Vier Maanden op Zee, door *J. A. C. Durieux*.
De Kayans in het Noordwesten van Borneo.
De Buddhistische Godsdienst in China.
Behouden vlugt (Tengersche romance) door Mr. *L. J. A. Tollens*.
Eenige dagen in de residentie Pasoeroean.
De boedel eens planters
Mengelingen en Anecdoten.

Prijs per Jaargang:
Voor Batavia .... *f* 12,—
Java en Buitenbezittingen (franco). - 15,—

(544) LANGE & Co.

HET WELGELIJKENDE

PORTRET

van Wijlen den Luitenant-ter-Zee

H. D. A. Smits,

voor zijne vele Vrienden en Vereerders.

Verkrijgbaar à *f* 2,— franco per Post.

Aanvragen franco.

(546) LANGE & Co.

Alexandre's Electro Galvanische Penhouders

ad *f* 3,— per Stuk.

Alexandre's Stalen Pennen

ad *f* 4,— per Gros.

Verkrijgbaar:

Te Batavia bij Heeren Boekhandelaren
» Samarang bij *van Haren, Noman, Kolff & Co.*
» Soerabaya bij *E. Fuhri. van Raalten & Kocken.*
» Padang bij *W. Hissink.*
» Cheribon bij *Blok.*
» Amboina bij *Harmsen & Bosscher. Darmstatter.*
» Menado bij *van Duivenbode.*
» Pekalongan bij *Bedier.*

(576) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Kantoor-Boekhandel Lange & Co.

Direct uit Parijs ontvangen, een fraaije factuur Luxe artikelen en wel voornamelijk diverse Kantoor en Boudoir necessaires, waaronder de bekende **onverslijtbare** of zoogenaamde **Diamantpennen**, benevens **Gediamanteerde Gouden Pennen** bijzondere melding verdienen. De thans ontvangene soorten munten uit door fijnheid en soliditeit; eenige zijn er bij met keurig bewerkte houders. De prijzen variëren van 15 tot 6 gulden. Bij verzending franco per post een gulden verhooging. Aanvragen franco. (545)

Laatste Waarschuwing.

Heeren Inteekenaren op het Tijdschrift *Biäng Lala*, die nog achterlijk zijn in de betaling van een of meerdere Jaargangen van dit Tijdschrift, worden bij dezen, **voor de laatste maal**, aangemaand het door hen verschuldigde ten spoedigste aan den ondergeteekende, *franco*, te willen toezenden, zullende hunne namen, bij in gebrekeblijving hieraan, *openlijk* worden bekend gemaakt.

(547) Mr. L. J. A. TOLLENS.

BATAVIA, 16 *Maart* 1855.

Voor Lees-Gezelschappen.

Bij *H. M. van Dorp* te Batavia is ontvangen eene fraaije collectie Hollandsche Romans der laatste jaren, die, zoolang de voorraad strekt, tegen oorspronkelijke prijzen worden afgeleverd. De lijst is op franco aanvrage gratis te bekomen. (572)

Boekhandel van H. M. van Dorp.

Temminck, Exquisses Zoölogiques sur la Côte de Guinée, 1er partie.

Fossiles de Java, recueillis par *Junghuhn*, publiés par *Herklots*, 1Ve partie. *Estrinodermes.* (573)

Papieren en Schrijfbehoeften.

H. M. van Dorp, te Batavia heeft op nieuw ontvangen, een grooten voorraad **KANTOORBOEKEN** in alle formaten, Velijn Papier, Propatria Post en Fantaisie Papier, diverse soort van Inkt, Diamant en Stalen Pennen, enz., enz. (438)

Boekhandel van H. M. van Dorp

te Batavia.

De Oorlog. Geschiedenis der tegenwoordige Krijgsgebeurtenissen in Europa, in tafereelen beschreven door *T. van Westrheene*, met een groot getal Houtgravuren, 1ste stuk, groot formaat *f* 3,—.

Wet, houdende vaststelling van het Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie, met de daarover gewisselde stukken en beraadslagingen *f* 5,—.

De Staatswetten van Nederland, kl. form. *f* 2,—.

Schleiden's Populaire Voorlezingen over de Plant en haar leven, met figuren en gekleurde Platen. 1854.

Bernard & Huette. Handboek der kunstbewerkingen en heelkundige Ontleedkunde, met 113 Staalplaten, naar de natuur geteekend.

Strumpf. De vorderingen der Scheikunde en hare toepassing op den Landbouw *f* 5,—.

Schoedler's Boek der Natuur.

De Volksvlijt. Tijdschrift voor Nijverheid, Handel en Scheepvaart, onder redactie van Prof. *Bleekrode*, Mr. *J. A. van Eyk*, Dr. *Sarphati* en *Staring*, 12 Nommers per Jaar *f* 9,—, dito per Post *f* 15,—.

(556)

Muzijkhandel.

Door *H. M. van Dorp* te Batavia is verzonden een Catalogus van zijne aanzienlijke Verzameling van Muzijkwerken voor Piano, Viool, Fluit en Guitar. Zij die dezen Catalogus wenschen te ontvangen, zullen hem op aanvrage gratis bekomen. (435)

Bij tijdige aankomst der Mailboot »*Koningin der Nederlanden*" van Singapore, zal genoemde Bodem van hier naar *Soerabaya* via *Samarang*, op den 27sten dezer vertrekken.

Voor Passage en verdere inlichtingen vervoege men zich ten Stoomboot-kantore.

(537) MACLAINE, WATSON & Co.
Directeuren.

Naar Macassar en de Molukken.

De stoomboot *Banda* zal vier-en-twintig uren na aankomst der verwacht wordende mail, via Samarang naar Soerabaya vertrekken, in verband met het stoomschip *Macassar*, hetwelk van Soerabaya de reis door de Molukken zal voortzetten.

Voor informatien gelieve men zich te wenden tot

De Agenten

(582) B. KOPERSMIT & Co.

Naar Padang.

Twee maal vier-en-twintig uren na aankomst der verwacht wordende mail, zal het stoomschip *Padang*, via Bencoelen naar Padang vertrekken.

Voor vracht en passage gelieve men zich te vervoegen bij

De Agenten,

(583) B. KOPERSMIT & Co.

ENGELAND.

Londen, 3 Januarij. Een tweede detachement werklieden, door de heeren *Peto* en *Betts* in dienst genomen om in de Krim aan de gelijkmaking van den grond te werken, is gisteren aan boord van de *Iluperin* van Blackwel vertrokken. Het is uit 60, bijna alle nog jonge en op het oog krachtige en besluitvolle mannen zamengesteld.

— *Londen*, 5 Januarij. Kapitein *Ward* heeft zijne werkplaats met die van kapitein *Smytte* vereenigd en te zamen zullen zij nu eene zware batterij van groote kanonnen gieten, die in het begin der lente naar de Krim vertrekken zal. Die stukken zullen 32 ponders en van ijzer zijn en het zal voor de eerste maal wezen, dat zulk zwaar geschut in het veld gebruikt wordt. Ieder stuk zal getrokken worden door 12 paarden, 3 aan 3 aangespannen, even als in Zweden.

— De volgende brief is door koningin *Victoria* aan den oorlogsminister *Sidney Herbert* en door dezen aan zijne echtgenoote gerigt, die hem aan miss. *Nightingale* heeft doen toekomen.

Kasteel Windsor, 6 December 1854.

»Heb de goedheid mevrouw *Herbert* te herinneren, dat ik haar verzocht heb mij al de brieven, die zij van miss. *Nightingale* of van mistres *Bacebridge* ontvangt. toe te zenden, want ik krijg geen enkele bijzonderheid

---

maar mij te verklaren, wat u op dit uur tot mij voert."

— Ik zal onmiddellijk aan uw verzoek voldoen," zeide de gravin. Toen liet zij hare stem wat dalen en vervolgde: »heeft Uwe Eminentie mij weleer niet gezegd, dat het Frankrijk's belang was, dat de koning een huwelijk deed zijner waardig — dat is te zeggen, dat hij zich eene bruid koos uit een der eerste vorstenhuizen van Europa? Heb ik mij toen niet aan die uitspraak onderworpen, en toen gij mij gezegd hebt, dat ik niet rekenen moest, dat de liefde des konings ergens toe leiden zou, want dat de infante, en geene andere dan zij, den Franschen troon bestijgen zou, heb ik toen geen afstand gedaan van die liefde en...."

Een spottende glimlach van den kardinaal, die scheen te zeggen, dat zij niets gehad had, om afstand van te doen, maakte dat het slot van dien schoonen zin voor immer verloren ging, want mevrouw *van Soissons* hernam: »Welnu? die eer welke de nicht van *Mazarin* begreep, dat te groot voor haar was meent eene andere...."

Een luide lach van den kardinaal sneed thans andermaal die plegtige sluitrede in het midden af. Mevrouw *van Soissons* werd toornig en de uitwerking vertoonde zich nu zigtbaar in hare anders zoo kwijnende oogen.

— Mijne lieve *Olimpia*!" zeide *Mazarin* toen, »tracht toch niemand wijs te maken, dat gij zoo iets gelooft; men zou u uit moeten lachen, zoo als ik doe. Zeg liever: de koning heeft mij vergeten voor eene andere, en toch ben ik veel schooner; de naam dier andere verduistert den mijnen aan het hof, en toch is die naam slechter: mejuffer *D'Argencourt* en de mijne is: gravin van *Soissons*, vorstin van Savoye, prinses van den bloede. Daarom hindert mij deze *D'Argencout* en wil ik haar van het hof verwijderd zien."

— Is zulke openhartige taal die welke uwe Eminentie ons geleerd heeft hier te spreken!" vroeg mevrouw *van Soissons* met een glimlachje: »en heb ik niet eenigzins gelijk, dat de zaak der gravin *van Soissons* ook die van monseigneur *de Mazarin* is?"

De kardinaal liet die vraag onbeantwoord en zag peinzend voor zich.

— Inderdaad," hernam de gravin, »zij haat mij om dezelfde redenen, waarom zij mij hindert. dat verstaat zich En kan haar invloed op het hart des konings niet zoo groot worden, dat hij zelfs tegen den uwen opweegt?"

Mazarin hief het hoofd op. »Waart gij gisteren op het bal?" vroeg hij.

— Ik?" riep de gravin, »gelukkig neen. En toch spijt het mij half, want de vermetelheid, welke dit meisje vertoond heeft, moeten inderdaad eenig geweest zijn, daarentegen heeft de houding des konings...."

— Welnu wat?" vroeg de kardinaal.

Doch de gravin werd onverwachts van de moeite ontheven het gezegde te voltooijen. dat zij zoo plotseling afbrak, want de deuren werden wijd geopend en een page kondigde aan:

— De koningin!"

Mevrouw *van Soissons* vloog zoo vlug, als werd zij door een springveer in beweging gebragt, overeind.

— Ga zoolang in mijn kabinet, *Olimpia*!" zeide de kardinaal, »en wacht daar, want ik heb u welligt nog iets te zeggen."

De gravin boog toestemmend en op dat oogenblik trad *Anna van Oostenrijk* het vertrek binnen.

(*Wordt vervolgd.*)

onder de oogen omtrent de gekwetsten, die op het laatste slagveld in zulk een groot aantal gevallen zijn, en natuurlijk mij meer belang moeten inboezemen, dan aan wie het ook zij. Mevrouw *Herbert* gelieve ook in aanmerking te nemen, dat ik wensch dat miss. *Nightingale* en de dames, die haar vergezellen, den armen gewonden en zieken te kennen geven, dat niemand meer belang stelt in hun lijden en hun moed bewondert, dan hun koningin. Dag en nacht denkt zij, even als de prins, aan hare zeer beminde soldaten.

Verzoek mevrouw *Herbert* ook om mijne uitdrukkingen woordelijk aan de dames over te brengen, omdat ik weet, dat die moedige soldaten eene groote waarde hechten aan onze medelijdende gevoelens.

(get.) *Victoria.*"

— Naar eene berekening in de *Globe*, zouden de Russische troepen in de Krim, met al de aangekomene en onder weg zijnde versterkingen, 90,000 man infanterie en 12,000 man ruiterij bedragen en, aannemende dat 25,000 man onvermijdelijk noodig zijn tot verdediging van Sebastopol, zoo zou prins *Mentchikoff* met 72,000 man te velde kunnen blijven.

— De met de *Itimalaya* terug gebragte gekwetsten en zieken zijn gisteren te Portsmouth ontscheept en met omnibussen naar het station van den spoorweg gebragt, waar langs zij naar Chatham zijn gevoerd. De 530 soldatenvrouwen en kinderen, die met dat vaartuig zijn teruggekomen, werden in de kazerne Clarence gelegerd. De vereeniging tot ondersteuning der weduwen en weezen van soldaten, heeft de bagage dier ongelukkigen op hare kosten doen overvoeren.

FRANKRIJK.

Rijssel, 20 December. De prefect du Nord had tegen zekeren belg *J. B. de Barbulett* een besluit van landuitzetting moeten nemen, hetwelk hij herhaalde malen had overtreden, zoodat hij voor de correctionele regtbank dezer stad gebragt en veroordeeld werd tot zes maanden gevangenis. Opstaande om zijne plaats te hernemen, rigtte hij het woord tot de regters en riep hun dreigende toe: »Gij en uw keizer zijn alle canailles!"

De wet kent de regtbanken het regt toe om de, gedurende de zittingen plaats grijpende misdrijven op staanden voet te vonnissen en dat, waarvan hier sprake is, klaarblijkelijk zijnde, zoo deed het openbaar ministerie onmiddelijk haren eisch en de regtbank sprak, staande de zitting het vonnis uit van twee jaren gevangenis, gevolgd door tien jaren onder het opzigt stellen der policie.

Parijs, 28 December. De baron *von Hubner*, buitengewoon gezant en minister plenipotentiaris van Z. M. den keizer van Oostenrijk, heeft heden de eer gehad in particulier gehoor tot den keizer te worden toegelaten en hem te overhandigen een eigenhandigen brief van zijn vorst, vergezeld van de versierselen van grootkruis der keizerlijke orde van St. Stephanus door Z. K. en K. Majesteit aan Z. M. geschonken. Vervolgens heeft de gezant den prins *von Schoenburg* voorgesteld, die belast was met het overbrengen van dien brief en dier versierselen.

— Men verzekert dat de heer *Michiel Levy*, chef over de geneeskundige dienst bij het leger in de Levant, geschreven heeft, dat indien prins *Napoleon* naar de Krim terugkeert, hij, uithoofde van zijn gestel, zich aan een zekeren dood toewijdt. Niettemin meldt men van Constantinopel, dat de prins, ten gevolge der van Parijs ontvangene bevelen, zich gereed maakt om weder naar Sebastopol te vertrekken.

Parijs, 29 December. Veel wordt er in het leger gesproken van een wetsontwerp, betrekkelijk de militaire plaatsvervanging, dat eerstdaags aan de bekrachtiging der wetgevende ligchamen zou onderworpen worden. Het aantal oude soldaten, dat zich gewoonlijk op nieuw verbindt, wordt jaarlijks op 15000 geschat. Het Gouvernement, zich in de plaats stellende van alle plaatsvervangers maatschappijën, zou, door middel van het in deszelfs handen storten der sommen, welke de jonge lotelingen voor hunne vervanging wenschen te besteden, die soldaten, die zich op nieuw willen verbinden, eene gunstige toekomst verzekeren, zullende zij, na afloop van dat nieuwe verband, hetwelk niet korter mag zijn dan tien jaren, regt verkrijgen op een pensioen, hooger of lager, naar gelang van den door hen verkregenen rang. Intusschen zou het gouvernement in het bezit blijven van de geheele of van een gedeelte der som, door hen, die wenschen vervangen te worden, gestort.

— Men herinnert zich de zaak van den secretaris der maire van Rouaan, die rapporten over de voornaamste personen in die stad, aan de Jezuiten indiende. Na een naauwkeurig onderzoek, dat al de reeds bekende daadzaken bevestigt, is er tegen hem niettemin, aangezien die handelingen geen misdaad of overtreding daarstellen, geen regtsingang verleend. Ten einde, en daaruit kan men ontwaren welken invloed *zekere* personen bij magte zijn uit te oefenen, is die secretaris, in weerwil van het verzet der voornaamste bewindvoerders van Rouaan, weder in zijne betrekking hersteld.

— Men verzekert dat de kolonel van den staf *Lagondie* en de chef d'escadron (majoor) *Dampierre*, die als krijgsgevangenen uitgewisseld zijn en naar Frankrijk terugkeeren, niet weder naar de Krim zullen vertrekken. Bekend is het dat die officieren niet in een gevecht krijgsgevangen zijn genomen, maar de slagtoffers zijn geweest hunner eigene onvoorzigtigheid.

Parijs, 30 December. Men schrijft uit de Krim, dat de aankomst aldaar van den generaal *Montebello*, belast door den keizer met het overbrengen der door onze dappere soldaten zoo wel verdiende beloningen, een groot genoegen verwekt heeft. Het leger heeft de uitbundigste vreugde aan den dag gelegd, toen het vernam dat den generaal *Canrobert* bij keizerlijk besluit het regt is toegekend om officieren te benoemen en ridderordes uit te deelen. Deze maatregel heeft veel indruk gemaakt en verhoogt de waardigheid van het opperbevelhebberschap. De generaal *Montebello* heeft de weinige dagen, die hij in het kamp doorbragt, bestemd aan het opnemen van alle werken en stellingen, waarover hij zich zeer voldaan heeft getoond. Den 15 December was hij te Constantinopel terug gekomen en zou den 21 weder naar Frankrijk vertrekken.

— Eenige dagen geleden greep in de Cirque Napoleon eene gebeurtenis plaats, die al het personeel diep ontroerde: In den morgen ontsnapte een der leeuwen, die des avonds met mej. *Borelli* optraden, uit zijn hok en sprong den tuin in op het oogenblik, dat de heer *Dejean, Sr.*, directeur van het beestenspel, zich met eenige andere personen daar bevond. In weinige sprongen was het beest bij den directeur, rigtte zich op en lag zijne voorpooten op deszelfs schouders. De toestand was gevaarlijk en op het gezigt van dat tooneel verwijderden de getuigen zich in aller haast, de heer *Dejean* echter verroerde zich niet. Het hoofd niet verliezende en zijne koelbloedigheid als oud krijgsman behoudende, zag hij zijn tegenstander scherp in de oogen en riep hem toe; »Wat is dat! Wat is dat! Omlaag met de pooten!" Toen de leeuw hem gehoorzaamd had, streelde hij hem met de hand. Daarop kwamen de bedienden toeschieten. Men wierp het dier eenig vleesch voor en maakte zich daardoor van hem meester, waarna hij weder in zijn hok werd teruggebragt.

DUITSCHLAND.

De Breslausche courant zegt, dat er met het cabinet van Stockholm zeer drukke onderhandelingen worden gehouden en het zeer wel mogelijk is, dat Zweden binnenkort tot het verbond der drie mogendheden toetreedt. De gezantschaps secretaris *von Weltenstadt* is eerst sedert eenige dagen met gewigtige berigten over dit onderwerp van Stockholm aangekomen. Het schijnt ook dat de Deensche gezant niet geheel vreemd is aan die zaak, want men ziet hem zeer dikwijls aan het ministerie van buitenlandsche zaken.

— Een brief van Weenen verzekert, dat de volle oplossing van het Oostenrijksch-Zwitsersch geschil het aanstaande gevolg van het tractaat van 2 December zal zijn en men twijfelt er niet aan, dat de onderhandelingen, die deswege binnen kort te Milaan tusschen graaf *Rechberg* en de gemagtigden van den Zwitserschen bond zullen beginnen met den gelukkigsten uitslag bekroond zullen worden.

— De telegrafische linie van de Oostenrijksche grenzen naar Bucharest zal tot Varna verlengd worden. De werken zullen in de lente beginnen en binnen weinige weken voleindigd worden, waardoor men binnen 36 uren tijding uit de Krim zal kunnen erlangen.

— Brieven uit Hamburg bevestigen het, dat de Fransche consuls in de zeesteden, die Pruissen langs de Oostzee bezit, door hun Gouvernement uitgenoodigd zijn om reeds nu de noodige maatregelen te nemen tot het regelen van eene spoedige postdienst tusschen die steden en Frankrijk. De consulaire agent te Dantzig, als de haven het gunstigste gelegen om de mededeelingen der Vereenigde vloten, bij hare wederverschijning in de beide Russische golven, te ontvangen, zoude in het bijzonder belast worden om reeds vooruit die dienst voor Parijs, over Cherbourg en Brest op een geregelden voet te brengen.

— Volgens de Keulsche courant zoude volgende voorwaarde tot grondslag der vredesonderhandelingen gesteld zijn:

De Russische vloot in de Zwarte zee zal voortaan slechts uit zes schepen mogen bestaan en Frankrijk, Engeland en Oostenrijk een gelijk aantal in die wateren mogen houden. De Donau blijft vrij voor alle vlaggen en het Russische grondgebied, zoo aan de Zwarte zee als aan de Oostzee zal niet aangetast worden.

— In de Pruissische dorpen langs de grenzen van Limburg gelegen, is men bezig met het opnemen der paarden, die gebruikt zouden kunnen worden voor de dienst der cavallerie bij het op den voet van oorlog brengen van het Pruissische leger, dat eerstdaags schijnt te zullen plaats hebben.

ZWEDEN.

De Zweedsche stenden zijn, na eene lange en werkzame zitting, op den 5 Dec. uiteen gegaan, om, naar luid der constitutie, zich eerst na twee jaren weder te vereenigen, tenzij de gebeurtenissen van den oorlog de regering verpligten om binnen een korter tijdstip de nationale vertegenwoordiging bijeen te roepen.

Men heeft opgemerkt, dat de koning in zijne aanspraak bij de sluiting der standen, zorgvuldig iedere uitdrukking vermijd heeft, die tot eenige uitlegging omtrent eene vriendschappelijke of vijandelijke gezindheid jegens Rusland of de Westersche mogendheden had kunnen leiden. Het hoofd des staats heeft enkel uitgeweid, over de sterke, doch vreedzame houding, welke Zweden te midden van de crisis heeft kunnen aannemen, waarvan dat rijk thans de vruchten inoogst en die het, zoo binnen als buitenslands, de achting en het vertrouwen der overige volken van Europa verzekert. De koning voegde hierbij, dat door het toestaan der voor de verdediging des koningrijks gevraagde sommen, deszelfs vertegenwoordigers, omtrent den waren staat der zaken voorgelicht, getoond hadden, de wezenlijke voordeelen en de ware belangen van het vaderland te kennen.

— Men schrijft van Fahlun (provincie Koppæberg) het volgende op 10 Dec.

Laatstleden Woensdag is in deze stad de doodstraf ten uitvoer gelegd aan zekeren *Pehr Danielson*, daartoe ter zake van moord, brandstichting en roof veroordeeld, waarbij schrikkelijke voorvallen hebben plaats gegrepen.

Toen de veroordeelde in de holte, in het bovenste gedeelte van het blok aangebragt, het hoofd had gelegd en een der beulsknechts hem bij de hairen in eene onbewegelijke houding hield, kon de beul, die, volgens gebruik, ten einde de veroordeelde bij het betreden van het schavot dat werktuig niet zien zal, zijne bijl verborgen had haar niet terug vinden, waardoor meer dan tien minuten verliepen, gedurende welke de veroordeelde in hevige stuiptrekkingen verviel.

Eindelijk de bijl gevonden en de beul haar opgeheven hebbende om den noodlottigen slag toe te brengen, zoo viel zij, hetzij deszelfs arm verlamd was, of dat hij geen kracht genoeg had aangewend, slechts zwakjes neer en kwetste den veroordeelde ligt in den nek, waarop deze een schellen schreeuw slaakte. De beul bragt hem daarop een tweeden slag en met kracht toe, doch de bijl drong slechts een weinig in het vleesch en de patient deed op nieuw een dof, scherp geluid hooren, in een woord, eerst door den vierden slag werd de onthoofding ten volle bewerkstelligd.

De groote menigte, die dit schouwspel bijwoonde, behield gedurende al dien tijd een diep stilzwijgen, hetwelk slechts werd afgebroken door smartkreten, die eenige vrouwen ontsnapten.

De beul is in hechtenis genomen en zal wegens zijne nalatigheid te regt staan, aangezien het bewezen is, dat hij de bijl, ofschoon ze reeds twee malen tot onthoofding gebezigd was, niet had gescherpt.

RUSLAND.

St. Petersburg, 8 December. Sedert men hier de tijding van de door het Russische leger en de grootshertogen *Nicolaas* en *Michaël* op den 5 November te Inkermann geledene nederlaag ontvangen heeft, is de staat der gezondheid van de keizerin sterk afgenomen. Men verhaalt dat de depeche van prins *Mentchikoff* den zeer naar tijdingen verlangende czaar in handen kwam, terwijl hij zich in de kamer zijner vrouw bevond. Keizer *Nicolaas* liet zich eene toornige uitdrukking ontvallen, waardoor de keizerin, die slechts aan hare jeugdige zonen dacht, geloofde dat alles verloren was en buiten kennis viel. Met veel moeite kon men haar slechts in het leven terugroepen, om haar de verzekering te geven, dat hare kinderen welvarend waren. Sinds dat oogenblik neemt hare gezondheid gestadig af. Eene onafgebrokene koorts; ondermijnt haar zwak gestel en men verwacht zelfs in den hofkring, den een of anderen dag een treurig einde van dien toestand.

De gewone jaarlijksche feesten, ter gelegenheid der verjaring van de troonsbeklimming door keizer *Nicolaas*, zijn deze maal tot eene enkele godsdienstoefening bepaald. Wij ontsnappen de eene ongerustheid om in eene andere te vervallen. Na den angst, die de vloten der verbondenen ons hebben doen doorstaan, vreezen wij de ongelukken, die ons in het volgende jaar bedreigen.

De pogingen door het gouvernement aangewend om niet in den oorlog te kort te schieten, zijn ongeloofelijk. De groothertog *Constantijn*, admiraal der vloot, is dan eens op de scheepstimmerwerven te St. Petersburg, dan eens te Sweaborg of te Kroonstadt, om overal de vloten, magazijnen van oorlog, geschutgieterijen en de onder zijn bevel staande troepen in oogenschouw te nemen. De czaar is verpligt geweest zijn ijver te matigen, om de bevolking niet al te ongerust te maken.

Op de scheepstimmerwerven bevinden zich verscheidene vaartuigen en daar worden ook schroef-stoommachines gemaakt. Van de oude garde is hier niets meer dan het regement Preobrawkenski, twee divisien zijn op marsch naar Polen en een derde is langs de Finlandsche kusten verspreid. Men schrijft uit de Krim, dat het Russische leger zeer veel door den zwaren storm van den 14 November geleden heeft, vooral het corps van den generaal *Dannerberg*, waarvan een gedeelte zich op marsch bevond naar Baktschi-Séraï, en dat zoowel wegens gebrek aan levensmiddelen als door het slechte weder. Verscheidene divisiegeneraals zijn aan hunne bij Inkermann verkregene wonden overleden.

Verscheidene vreemde dagbladen spreken over de vredelievende gezindheden van ons hof. Evenwel verzekeren zij, die tot hetzelve in betrekking staan, dat noch de keizerlijke familie, noch de hooge ambtenaren het minste verlangen aan den dag leggen om de voorwaarden der Westersche mogendheden aan te nemen. Wat Oostenrijk betreft, sedert de laatste mededeeling van prins *Gortschakoff* is men woedend op dat rijk. »Men zal de trouweloosheid van Oostenrijk niet vergeten, riep eene dame in de salon van de Kniaz, ik geef 100 lijfeigenen voor de nieuwe jager-regementen."

Drie dagen daarna kreeg hare nicht, mej. *Liprandi*, eene benoeming tot eeredame der keizerin, doch aan haar zelve werd bekend gesteld, dat het den keizer niet, aangenaam was, dat er over staatkunde gesproken werd, ter plaatse waar zich de leden van het Oostenrijksch gezantschap bevonden.

— Men leest in de *Ost-Deutsche Post:*

In Sebastopol, zegt men, nemen het misnoegen en ontzedelijking der soldaten en bevolking dagelijks toe; de cholera en dyssenterie brengen daartoe veel bij. Om die redenen heeft men 30,000 man de stad uitgezonden en te Simferopol gelegerd. Het stormloopen werd dagelijks verwacht en onlangs viel een bom der vijanden midden in de stad, waar zij door het gewelf eener mijn drong en eene hevige ontploffing veroorzaakte.

Odessa is weder sedert eenigen tijd het middenpunt der groote militaire bewegingen geworden alwaar binnenkort een groot aantal troepen vereenigd zal zijn, want er wordt huisvesting voor 20,000 man gereed gemaakt. Men verwacht iederen dag de 9de divisie infanterie, waarvan reeds vijf bataillons zijn aangekomen, gelijk ook de 6de divisie, onder den generaal *Bellegarde*. Al die troepen zullen na een kort tijdsverloop naar de Krim op marsch gaan. Den 26 November had er een scherp gevecht te Eupatoria plaats tusschen een detachement Turken en een regement Russische uhlanen. Het voordeel bleef aan de eersten, alzoo de door den regen doorweekten grond der cavallerie veel moeijelijkheid opleverde.

Warschau, 24 December. Alhier is van regeringswege bekend gemaakt, dat iedere Russische onderdaan, in het koningrijk Polen woonachtig, die zonder vergunning de Keizerlijke staten verlaat, gestraft zal worden met verbeurdverklaring zijner goederen.

— De *Presse* te Weenen zegt, dat de vesting Kiew gewapend en versterkt wordt en 20,000 arbeiders daaraan werken. De duurte in die stad is zeer groot. De Russische regering doet groote aankoopen van paarden, naar men wil tot 150,000 toe.

Odessa, 19 December. De 9de divisie, onder generaal *Papaft*, heeft heden last ontvangen om naar de Krim op marsch te gaan. De 7de en 8ste divisien zijn gisteren op marsch gegaan en het is waarschijnlijk, dat de 5de en 6de insgelijks hier zullen aankomen, om mede derwaarts te marcheren. Men zegt dat den senaat het voorstel is gedaan om alle kroonboeren in de wapenen te roepen.

ZWITSERLAND.

Een dagblad van Zurich deelt mede, dat het gilde der wapensmeden in die stad van den heer *Collette*, zich noemende secretaris van het gouvernement te St. Petersburg, een brief ontvangen heeft, de Zwitsersche wapensmeden uitnoodigende om zich naar Rusland te begeven, ten einde aldaar als zoodanig bij de regimenten in dienst te treden.

Van een anderen kant verzekert men, dat de Britsche regering aan een huis te Bern de bestelling gedaan

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 21 Maart 1855, No. 23.

heeft van 20.000 paren overschoenen met houten zolen en van eenige duizende wollen onderbroeken.

— Naar men van Zurich schrijft, heeft er te Veltheim, bij de begravenis van den eerwaardigen pastoor *Herzel*, een treurig ongeval plaats. Toen de lijkstaatsie zich in beweging zette, verscheen eensklaps, in de droevigste gemoedsstemming, de innige vriend van den overledene, de bergraad *Ernst*, plaatste zich aan het hoofd van den stoet, deed eenige schreden en viel dood ter aarde. De beide als nu vereenigde vrienden waren niet ouder dan 54 jaren.

— Sedert langen tijd bestaan er tusschen Zwitserland en het meerendeel der hetzelve omringende staten, betrekkelijke betwistingen over den loop der grenzen. Een voorstel, door den volksraad aangenomen en strekkende om de grenzen tusschen het canton Thurgone en het Groot-Hertogdom Baden bepaaldelijk vast te stellen, is gevolgd door een ander voorstel van den generaal *Dufour*. Die generaal stelt, na aangetoond te hebben, aan welke gevaren Zwitserland blootgesteld kan worden, indien het zich niet haast de talrijke, nog tusschen hetzelve en de naburige staten, bestaande grondgeschillen te beëindigen en na herinnerd te hebben, dat er moeijelijkheden bestaan over de bepaling der grenzen van de cantons Schaffhouzen, Valaix, Vaux en vooral van Graauwbunderland, alwaar het regt van soevereiniteit over eene gansche vallei (die van Zeï) nog niet is beslist, voor, hetwelk met algemeene stemmen is aangenomen, om het uitvoerend bewind uit te noodigen eene herziening van alle Zwitsersche grenzen te doen plaats hebben en op eene bepaalde wijze al de punten te regelen, die thans in staat van betwisting zijn, houdende de Bondsvergadering niet te min zich voor om de overeenkomst te bekrachtigen, die daaruit zouden kunnen voortvloeijen.

— Afgescheiden van de in het canton Bern gedane bestellingen van kleedingstukken en schoeisel voor het leger in de Levant, hebben de fabriekanten te Olten (canton Solerne) nog eene overeenkomst gesloten voor de levering van 20,000 paren kousen, mede voor dat leger bestemd.

— De professor in de gymnastiek *Clias*, te Bern overleden, heeft aan die stad zeer belangrijke sommen vermaakt, om te strekken tot inrigtingen van algemeen nut, onder voorwaarde dat zijn geraamte in het museum der natuurlijke geschiedenis zal worden geplaatst om aan te toonen, welk een gunstigen invloed de gymnastiek op het menschelijk ligchaam uitoefent.

ITALIË.

Men schrijft van Napels 27 Nov.

Te Pompei is eene groote badinrigting opgegraven, welke dit opmerkenswaardige aanbiedt, dat al de ornamenten en relief der zolderingen verwonderlijk wel behouden zijn gebleven. De bouw van dit gesticht heeft in den zelfden schoonen stijl als dien der, nu ongeveer 8 jaren geleden, aldaar ontdekte warme badstoven plaats gevonden.

— Sedert een paar weken braakt de Vesuvius onophoudelijk dikke rookwolken uit en wanneer men het oor houdt aan de spleten in de zijden van den krater, hoort men een onderaardsch gerommel, dat, naar het zeggen der gidsen, de voorlooper zou zijn eener aanstaande, zeer hevige uitbarsting.

— De *Venetiaansche Courant* deelt mede, dat het aantal wegens staatkundige misdrijven in de maand November gevangen genomene personen, het cijfer van 382 bedraagt, waarvan 17 zijn gezonden naar de gevangenissen van het provinciaal geregt, 82 in die van den stedelijken raad, 1 in die van den krijgsraad, 8 in die van Padua, 33 in het verbeterhuis op het eiland Guidicca en 8 in het burgerlijk gasthuis, 63 zijn vrijgesproken en 176 ondergingen eene ligte straf en werden onder het opzigt der politie gesteld.

— Verscheidene Italiaansche staten voeren in deze dagen nieuwe belastingen in. De groothertog van Toscane heeft eene belasting gelegd op het slagten van rundvee en de hertogin van Parma het klein zegelregt met een derde verhoogd.

— Het valt niet te ontkennen, dat er in dit oogenblik eene groote opgewondenheid der gemoederen in Italië bestaat. De onlusten in het kleine hertogdom Massa Carrara uitgebroken, doch wier oorzaken men nog niet kent, dragen klaarblijkelijk de kenteekenen dier opgewondenheid. Bekend is het dat zelfs te Turijn eenige onlusten, onder voorwendsel van de duurte van het brood, hebben plaats gehad, doch in Piemont heeft de regering het openbare gevoelen voor zich en dit schenkt haar om de pogingen der oproerstokers te verijdelen, eene zedelijke kracht, die ongelukkig aan het grootste deel der Italiaansche staten ontbreekt.

— Te Milaan is, ter gelegenheid van de onbevlekte ontvangenis een zonderling iets gebeurd. De officiele courant dezer stad heeft uit het journaal van Rome, het artikel overgenomen, behelzende de beschrijving der plegtigheid, die in de St. Pieterskerk heeft plaats gehad, maar, naar men zegt op hooger last de woorden weggelaten door den paus bij het verkondigen van het nieuwe leerstuk, uitgesproken.

— De *Civitta Catholica* een door de Jezuiten uitgegeven wordend letterkundig en staatkundig tijdschrift, is in het koningrijk Napels verboden geworden.

Florence, 26 Dec. De 2000 Oostenrijkers te Livorno in garnizoen, zullen den 2 Januarij die stad verlaten en vervangen worden door 2700 man Toscaansche troepen, bestaande uit 2 bataillons infanterie, het bataillon nieuw opgerigte tirailleurs, eene batterij artillerie, eene compagnie artillerie te voet kustbewakers, en de, zich te Livorno bevindende gendarmerie. De colonel *Rousselot*, tot generaal majoor benoemd, zal die troepen commanderen en zijne benoeming is door de bevolking dier stad met de grootste vreugde ontvangen, dewijl zij daarin een waarborg ziet, dat iedere poging tot wanorde veerkrachtig zal worden onderdrukt.

Kunsten, Wetenschappen, Landbouw, Nijverheid, Land- en Volkenkunde.

Het verledene en het tegenwoordige van Keizer Napoleon III.

(*Vervolg en slot van ons vorig Nommer*).

Hoe over deze daad van *Lodewijk Napoleon* ook gedacht moge worden, het is thans de vraag, in hoeverre hij beantwoord heeft aan de verwachting, die men van hem koesterde, en of hij aan Frankrijk eene regering van regtvaardigheid, voorspoed en inwendigen vrede heeft verschaft.

Dat Frankrijk in de schuld moest deelen, indien hier schuld bestaan heeft, dat het aan de overweldiging van het gezag, door eene verklaring *ex post facto*, dat *Lodewijk Napoleon* zijne wenschen heeft voorkomen, zijne sanctie heeft verleend; dat het toen zoo spoedig mogelijk de voor hem volledigste en hartelijkste schadeloosstelling als wet aannam, die immer ingang vond — hierover bestaat geen verschil van meening. Sommigen verheugden zich, dat de teugels van het bewind weer eenmaal in handen zouden komen van een vastberaden en despotiek man; sommigen waren verblijd, dat zij zich nu eindelijk van hunne vrees voor de socialisten konden ontdoen; sommigen waren alleen bevreesd, dat de eeuwige kuiperijen en onrust slechts uitgesteld waren, om later weer even onheilspellend als vroeger voor den dag te komen; anderen geloofden niet, dat òf een republikeinsch òf constitutioneel régime voor Frankrijk doelmatig was, en waren dus verheugd dat het een dictator had, die hen van de moeite onthief om zich zelven te regeren; weer anderen waren de staatkundige mannen van de laatste twintig jaren moede, en hoopten veel van eene geheele nieuwe reeks mannen; de officieren zagen naar bevordering, de geestelijken naar aanmoediging en magt uit; doch, hetzij om de eene of andere beweegreden, drie vierde gedeelte van het Fransche volk keurde goed hetgeen geschied was, en vergaf gereedelijk de wijze, waarop zulks had plaats gehad, zoo het die al niet toejuichte. Die sanctie nu, welke aan *Lodewijk Napoleon* ten deel viel, is sedert niet ingetrokken; integendeel, de president werd spoedig tot keizer verheven; de complotten hebben opgehouden; weinigen slechts verlangen eene onmiddelijke verandering van dynastie; zelfs mededingende partijen berusten voor het tegenwoordige in den staat van zaken en stemmen toe, dat zij moeten wachten tot dat eene verandering in de openbare meening gekomen is, zullen zij eenig uitzigt op welslagen voor hunne zaak hebben.

Hoezeer heeft nu *Napoleon III* de hoopvolle verwachtingen vervuld dergenen, die voorspelden, dat zijne regering zegenrijk zou zijn voor Frankrijk, ja ten volle zoo zegenrijk, als Frankrijk behoefde? Voorzeker was die regering zulks niet in alle opzigten, doch over het algemeen genomen, voldeed zij zeer wel. Hij is geenszins van den despotieken weg afgeweken, zoo als wij hoopten, en zoo als in de eerste plaats welligt noodzakelijk is. Hij heeft de drukpers van geen enkel der banden ontslagen, die haar booijen. Hij heeft de vrijheid van spreken en handelen in den senaat of de wetgevende kamer niet aangemoedigd, zoo als wij gelooven dat hij veilig zou kunnen doen, en waardoor langzamerhand een meer constitutioneel stelsel in den lande voorbereid zou hebben kunnen worden. Hij heeft zich zelven niet sterk of moedig genoeg betoond, om de vijandelijke taal der schrijvers met minachting te bejegenen. Hij heeft die algemeene vrijheid van spreken niet toegestaan, zonder welke eene regering nimmer veilig kan zijn of weten dat zij veilig is. Hij heeft aan de regterlijke procedures geenszins volle vrijheid en openbaarheid verleend. Hij is geenszins zoo spoedig, of in die mate als wij gelooven dat hij behoorde te doen, afgeweken van zijne laakbare handelwijze van arbitraire gevangenneming. Sommigen zijn nog te Cayenne of in Algiers, die in Frankrijk behoorden te zijn, en sommigen bevinden zich nog op de galeijen of in de gevangenissen, die in vrijheid gesteld behoorden te zijn. Hij heeft de omkooping onder zijne ambtenaren niet afgekeurd of hen niet gedwongen in hun openbaar leven zoo eerlijk te handelen, als hij had behooren te doen. Zijne regering is alles behalve spaarzaam geweest, en er bestaan nog groote geldelijke verkwistingen in de hooge betrekkingen. In dit alles heeft hij de verwachtingen te leur gesteld van hen, die voorspelden, dat zijne staatkunde groot, edelmoedig en edel zou zijn.

Van den anderen kant heeft hij insgelijks de vrees teleurgesteld van hen die geloofden dat zijne zelfzucht en onbesuisde eerzucht Europa in vuur en vlam zouden zetten. Hij heeft toch geen leger in Italie doen binnenrukken, Belgie niet aangetast en geen inval in Engeland gedaan. Hij heeft ook geen aanspraak gemaakt op de Rijnprovincien. Het is zeer goed mogelijk, dat de onbestemde droomerijen, waaraan hij voedsel gaf gedurende de jaren zijner gevangenschap en verbanning, spoedig plaats gemaakt hebben voor een helderder inzien en den heilrijken invloed van werkdadige bezigheden van een staatkundig leven. Rusteloos toch en gekweld met eene onbestemde en onverzadelijke eerzucht was hij, zoolang hij ongelukkig was en in het duister leefde, — thans, nu hij het toppunt van grootheid, waarnaar hij zoolang heeft gestreefd, bereikt heeft, kon hij op zijn zetel rusten, het mogelijke van het onmogelijke, hersenschimmen van wezenlijke plannen, droomen van werkdadige handelingen onderscheiden, en verstands genoeg bezitten om de grootheid, waartoe hij is opgeklommen, niet in onbereikbare en raadselachtige ontwerpen op het spel te zetten.

Hij heeft tot dusverre orde en rust onafgebroken weten te handhaven. Alle plannen tot oproer heeft hij tijdig weten te verhinderen en nagenoeg zonder bloedstorting te verijdelen. Hij heeft Frankrijk door de gevaren weten heen te sturen, die zoo dikwijls noodlottig voor zijne innerlijke rust bleken te zijn, en zulks met eene buitengewone bekwaamheid, die gevaren bestonden vooral in een slechten oogst; wel is waar heeft hij dit gedaan door schending van eenige gezonde beginselen der staathuishoudkunde; doch Frankrijk is daaraan reeds te lang gewoon, dan dat wij deze handelwijze naar onze begrippen mogen beoordeelen. Buitendien is in zekere crisis en in zekere landen staatkundig noodzakelijk, wat in den regel niet volgens eene gezonde staathuishoudkunde te verdedigen is. Ontegenzeggelijk is het althans, dat de maatregelen, die hij gedurende de schaarschte van 1853 genomen heeft, de goedkeuring van alle scherpzinnige mannen in Frankrijk weggedragen hebben, en zeer zeker is vroeger nimmer eene schaarschte met zoo weinig ellende of rustverstoring gepaard gegaan.

In eene andere meer twijfelachtige kwestie heeft hij voor de zaak der openbare rust de striktste beginselen der staathuishoudkunde geschonden. Hij heeft namelijk openbare werken van nut en verfraaijing op eene schaal doen aanleggen, die de financien van Frankrijk naauwelijks gedoogden. Hij heeft 's lands gelden verkwist met het blijkbare doel, om zoowel Parijs te verfraaijen, als om het werkvolk bezig te houden. Het is te vreezen, dat hij, in het najagen van dat doel, schatten verkwist heeft, die nimmer een behoorlijk equivalent zullen opleveren. Doch het is van den anderen kant ook zeker, dat hij hierdoor verscheidene duizend werklieden bezig en in een zekeren staat van comfort gehouden heeft, die anders armoede zouden geleden hebben en daardoor onrustig zouden zijn geworden; want de Franschen zeggen, dat de handel leeft, wanneer er maar gebouwd wordt; en wanneer wij nu in overweging nemen, dat de meest onmisbare voorwaarde tot voorspoed en welvaart, veiligheid en vrede zijn, dan mogen wij aannemen, dat de kosten, waardoor deze voorwaarde verkregen wordt, wettige en gebillijkte uitgaven zijn, indien zij namelijk niet te hoog opgevoerd worden of te lang aanhouden. Zeker is het, dat het algemeen verspreide gevoelen in Frankrijk is, dat de werkzaamheden aan de openbare gebouwen, die er in den laatsten tijd op zulk eene verbazingwekkend groote schaal plaats hadden, onmogelijk gestaakt konden worden, zonder de meest dreigende gevaren, hoewel wij niet mogen vergeten, dat *Napoleon III*, als een contrast van deze onstaathuishoudkundige handelwijze, meer gedaan heeft voor den vrijen handel dan bijna een zijner voorgangers, en nog voortgaat die beginselen langzamerhand daar in te voeren, waar de gelegenheid zich hiertoe aanbiedt. De spoorslag is gegeven, een begin is bereids gemaakt, en er is dus veel meer van hem op dien weg te hopen, dan van de meest vrije vergadering, die immer door het algemeen stemregt gekozen is.

Eindelijk is de houding van den keizer van Frankrijk in de Oostersche kwestie van dien aard geweest, dat zij belooning verdiende, die haar dan ook bereids te beurt is gevallen. Zijn eerste stap in de zaak der Heilige Plaatsen was ondoordacht en vrij lakenswaardig; doch sedert dien tijd heeft zijn gedrag allen lof verdiend. Zijne handelwijze toch kenmerkte zich in alles door standvastigheid, waardigheid, scherpzinnigheid en een strikt besef van eer. Eigenlijk wisten wij niet, of zijn hart wel van opregte verontwaardiging gloeide over de verdrukkende en bedriegelijke handelwijze van den Czaar, of dat hij bezield was met een innig medegevoel over de gevaren en ellende van den ongelukkigen Sultan, of dat hij in die aangelegenheid geleid werd door de voorschriften van strikte regtvaardigheid. Doch op eens zag hij als een waar staatsman in, dat indien de overmoedige plannen van den Czaar niet met kracht werden tegengegaan, die mogendheid een overwegenden invloed in Europa zou bekomen, die onbestaanbaar is met de eischen der Westersche mogendheden en de handhaving van het bestaande evenwigt, en dat, indien die mogendheid eenmaal in het bezit kwam van Constantinopel, zij in eene gevaarlijke botsing zou komen met den Franschen invloed in de Middellandsche zee. Welligt zag hij heimelijk ook niet ongaarne, dat hij reeds zoo spoedig eene gelegenheid had om den despoot, die weigerde hem »mijn broeder" te noemen, te dwarsboomen en te vernederen. Hoe dit zij, hij zag in zijne gewone scherpzinnigheid met een enkelen blik, dat hij, door hartelijk, eervol en met geestkracht in deze aangelegenheid met Engeland te werk te gaan, plotseling zijne geïsoleerde en onlangs ingenomen positie als souverein, waardoor hij als het ware nog geen rang had ingenomen onder de leden van den koninklijken Europeschen raad, verlaten zou, en in plaats van een gelukkig avonturier, een erkend potentaat zou worden, die op den voet van volmaakte gelijkheid met alle andere mogendheden zou handelen; hij zag namelijk plotseling in, dat de getrouwe en vertrouwde bondgenoot van Engeland niet langer als een overweldiget kon worden aangemerkt. Zijn gedrag jegens ons heeft zich dienvolgens van den beginne af aan gekenmerkt door openhartigheid, vriendschappelijkheid en eerlijkheid. En — hij heeft zijn doel bereikt. Hij heeft den Czaar vernederd en zich zelf verheven. Dezelfde man, die in 1840 te Boulogne met slechts ééne stoomboot en eenige weinige vrienden eene wanhopige en ontijdige landing waagde, bezocht die stad in 1854 andermaal, ten einde eene revue te houden over een groot leger en er de hulde te ontvangen van eene tallooze schaar aanschouwers. Dezelfde man, die voor zes jaren in onbekendheid te Londen leefde, nauwelijks in staat om zijn kleermaker te betalen en geheel en al buiten staat om de rekening van zijn paardenkooper te voldoen, die door velen voor een dom, en door niemand voor een verstandig mensch gehouden werd, dien weinigen slechts iets goeds voorspelden en in wien weinigen veel vertrouwen stelden, — die man heeft voor eenige maanden het bezoek en de complimenten van den echtgenoot onzer koningin ontvangen, heeft drie koninklijke gasten aan zijne tafel gehad, waarvan een de schoonzoon is van denzelfden monarch, dien hij heeft opgevolgd, en wordt dan ook zonder eenige de minste terughouding toegelaten in den gezelligen kring van koninklijke personen. En nog is deze verandering in zijn zonderling geluk de eenige of welligt de grootste niet. Wij kunnen ons voorstellen, hoe hij met zekeren glimlach en zelfvoldoening de taal, door de Engelsche drukpers in 1852 gevoerd, tegenover stelt aan die, welke zij thans bezigt; hoe bij met den *Times* of *Examiner* van December 1851 en van Augustus 1854 voor zich zit, zich verwonderende over de sedert ontstane verandering, over de talrijke smaadredenen, waarmede hij in de dagbladen op eerstgemeld tijdstip overladen werd, en den gepasten eerbied en hartelijken lof, waarmede thans over hem gesproken wordt. De »van verwaandheid opgeblazen man" en de »bloeddorstige en vermetele roover" is thans de beschaafde en scherpzinnige keizer, en drinkt wijn *tête à tête* met prins *Albert* en koning *Leopold*.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Maart 16	Amerikaansch	Indiaman	M. Caline	Boston	12 Dec. 1854	Hongkong.
» 11	Engelsch	Wild Flower	Barclay	Shanghai	20 Febr.	Liverpool.
» 19	Fransch	Jean Bart	J. M. Debleke	Singapore	7 Maart	Dunkerque.
» 15	Nederlandsch	Cornelis Gyps	M. van Ryn v. Alkema	Batavia	14 »	Akyab.
» 16	Britsch	Empire	John Thomas	Singapore	10 »	Zwan Rivier.
» —	Fransch	Bisque Franquis Florian	Lagrange	Canton	29 Febr.	Fernambus.
» 17	Hamburg	Carl von Graesse	Victor Graesse	Singapore	10 Maart	Cowes for order.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Maart 17	Fransch	schip	Narbal	Dubois	Nantes	17 Nov.	G. Suermondt en co.
» —	Nederl.Indisch	bark	So-Ootban	Said Oemar Segaf	Pontianak	6 Maart	
» 18	» »	»	Naga Laut	J. Winter	Samarang	8 »	John Pryce en co.
» —	» »	schoen.	Rosalie	Dulla	Indramayoe	12 »	Levert.
» —	» »	bark	Batavia	Giam Lingsoey	»	14 »	D. N. Buys en co.
» 19	» »	»	Pogoan Zephyr	Ong Kimling	Cheribon	16 »	Coulster.
» —	Zweedsch	brik	Emma	Linck	K. de G. Hoop	6 Febr.	Busing, Schröder en co.
» —	Nederl.Indisch	bark	Said Maskoor	Hadjie Abdul Jalil	Riouw	11 Maart	D. N. Buys en co.
» —	» »	stoomsch.	Langin Lamongan	Pa Sariema	Soerabaya		Maclaine Watson en co.
» 20	» »	»	Banda	Noyst	Sambas		B. Kopersmit en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart 18	Nederl.Indisch	bark	Ellen	J. C. Lobert	Samarang.
» —	» »	»	Oedjong Pandang	Yong Kingyang	Palembang.
» —	Engelsch	»	Lady Bruce	Brown	Singapore.
» 20	Nederlandsch	»	Axia	C. Abrahams, Jr.	Samarang en Soerabaya.

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Palembang *	J. Hoekstra	Soerabaya	de Weerdt, Ruyl en co.
»	schip	Java Koerier	Kunst		Busing Schröder en co.
»	bark	Generaal Michiels *	D. de Wilde		Hauger en Schuurman.
»	schip	Nederland	P. Huidekoper		Tiedeman en van der Burg.
»	bark	Gertrude *	J. Lourens	Rotterdam	Reynst en Vinju.
»	»	Besoekie *	A. Schaap		»
Nederl. Indisch	»	Naga Laut	J. Winter	Samarang	John Pryce en co.
» »	»	Marzoek *	Sarief bin Ankawie	»	Coulster.
» »	»	Djelanie *	Said Moch. bin Alie	»	»
» »	»	Djenoer	Said Moch bin Sahab		»
» »	»	Indramayoe		Indramayoe en Banka	»
» »	brik	Fatahool Hair *	Said bina Hassan	Muntok en Palembang	»
» »	»	Lachmadie	Sech bin Sahab	Soerabaya	»
» »	bark	Pogoan Zephyr	Ong Kimling		»
» »	»	Sandul Chair	Sech Baskebe	Soerabaya	D. N. Buijs en co.
» »	»	Said Maskoor	Hadjie Abdul Jalil	Samarang via Badjermassing	»
» »	schoen.	Batavia	Giauw Liansoei		»
Engelsch	bark	Jessie *	Nordquist	Nederland	Busing, Schröder en co.
»	»	Richard Thornton *	T. Dalles	Londen	Martin, Dyce en co.
»	schip	Jecatra	T. Aiton	Bremen	Adam en co.
Russisch	bark	Idealet	A. J. Hansten		Kreglinger, Dummler en co.
Zweedsch	brik	Louise *	Lundstein	Zweden	Busing, Schröder en co.
»	»	Emma *	Linck		»
»	»	Emelie *	Wulff	Stokholm	G. Suermondt en co.
Fransch	schip	Narbal *	Dubois	Nantes via Samarang	»

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Samarang.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart 9	N. I.	bark	Justina	M. F. Dekel	Padang.
» 10	»	»	Balgis	Said Alie	Palembang.
» 13	»	»	Bientang Timor	Said Machmoon	Grissee.
» —	»	»	Ydroesie	Said Almanie	Batavia.
» 14	»	»	Pielades	G. Bannier	Macao.
» 15	N.I.	»	Laura en Adela	F. J. Donema	Batavia.

Vertrokken Schepen van *Samarang.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart 11	Ned.	bark	Zeenimph	J. Wilsen Elias	Soerabaya.

In lading liggende Schepen te *Samarang.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl.Indisch	bark	Generaal Chassé		China	Gezagvoerder.
» »	»	Eljesor	Said Aboebakar		»
» »	»	Srie Bathan	Hoormat		»
» »	bark	Bientang Anam	S. van Hulstijn		»
» »	»	Aydroessie	Sech Bafadal		»
» »	»	Justina	E. Lewis	Padang	»
» »	»	Balgis	Said Alie		»
» »	»	Ydroesie	Sech Almanie	Makasser	»
» »	»	Bientang Timor	Said Machmoon	Sambas	»
» »	»	Hap Heen	Naridin		B. Kopersmit en co.
Zweedsch	schip	Thetis	L. E. Pipping	Zweden	»
Nederlandsch	»	Duiveland	J. O. Viersma	Nederland	MacNeill en co.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart 8	N. I.	bark	Alsoer	Sech Baharmoos	Grissee.
» —	»	»	Sayan Maskoor	Mohamat Alie	Banjermass.
» 11	»	schip	Bintang Timor	Liem Lieptjoen	Grissee.
» —	Z. M.	bark	Stockholm	C. F. Ehlert	Batavia.
» —	N. I.	st.	Langin Lamongan	Pa Sarieman	Pasoeroean.
» 12	»	»	Kalimantan	Lie Boenping	Banjermass.
» —	»	»	Fathoer Hear	Said Alhadie	Grissee.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart 10	N. I.	st.	Langin Lamongan	Pa Sarieman	Pasoeroean.
» —	»	bark	Neim Balgyer	Sech Fagie	Sam. v. Sum.
» 11	Eng.	schip	Mehemet Alie	J. Woodgate	Amsterdam.
» —	Ned.	bark	Madura	T. Drayer	Ned. v. Tjil.
» —	N. I.	»	Atiat Tool Rachman	Sech Bafadal	Banjermass.
» —	»	»	Zein	Sech Bardjalana	Makasser.
» 12	N d.	»	Maria Julia	J. A. Bruynsels	Nederland.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl.Indisch	st. Macasser	Chevallier		Cores de Vries.
Nederlandsch	Luctor et Emergo	S. Onwehand		Ruyl, Cramer en co.
»	Claudine Civilis	J. E. D. Petersen		»
»	Bulgersteijn	A. J. Maas		van Eck en co.
»	Carolina	A. A. Graswinckel		Fraser Eaton en co.
»	Lammina Elisabeth	A. Gersen		»
»	van der Werf	P. C. Rosier		»
»	Nyverheid	J. N. Mooi		»
»	Erasmus	H. F. Scharper		»
»	Neptunus	P. Schuurman		Hoekstra, Gijsing en co.
»	Doggersbank	P. J. Kerkhoven		»
»	Oosterling	F. J. Nahmens		N. H. M.
»	Edouard Maria	H. Eeltjes		Schimmelpenninck en co.
»	Gelderland	D. Crap Hellingman		»
»	Burgemeester van Reenen	van der Meer v. Kuffeler		»
»	Stockholm	C. E. Ehlert		Adam en co.
Engelsch	Volante	J. Love		Fraser Eaton en co.
»	Dirigo	F. J. Drake		»
Zweedsch	Maria Theresia	P. A. Rhoden		»

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Gertrude*: de heer *J. M. Knaud.* — mevrouwen de wed. *Geselschap* en *Fischer*, met kinderen.

Met de N. I. bark *Naga Laut*: de heer *J. W. Kröller.* — raden Mas *Djojo Wenoto*, met 4 volgelingen.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de Eng. bark *Lady Bruce*: de heeren *L. Mandello.* — *F. Santini.* — *O. A. G. Utterbeek.* — *J. Babtista Pin en familie.* — *Hughes.* — gewezen gezaghebber van het Eng. schip *Jessie*, *C. C. Nordquist.* — de hofmeesters van het verongel. schip *Visurges*, *W. Farner.* — *W. Peterson.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 14 tot en met den 19 Maart 1855.

AANVOER.

Van Tjeriengien per prauw Sampang gez. Kalipon.

220 buffelhuiden. *Kauw Tjoetik.*

Van Tjeriengien per prauw Sampang gez. Kassan.

1 pic. gomelastiek. *Gouw Angmo.*

Van Tjeriengien per prauw Sampang gez. Idam.

2 pic. gomelastiek. *Lie Oetjie.*

Van Bantam per prauw Sampang gez. Priewar.

20 pic. gomelastiek. *Oeij Keng.*

Van Becassie per prauw Sampang gez. ....

700 zakk. rijst. *Tan Siong.*

Van Palembang per ned. ind. bark *Jenoer*, gez. Said Moh. bin Alie.

37400 ps. dakpannen. *Gezagvoerder.*
$1\frac{1}{2}$ pic. was. *Maasagoes Djenal.*
$1\frac{5}{100}$ pic. was. *Kaija.*

Van Bezoekie per ned. schip *Besoekie*, gez. A. Schaap. agenten Reynst en Vinju.

1500 pic. koffij. 50 do. rotting. $4071\frac{90}{100}$ do. suiker. $5001\frac{44}{125}$ do. suiker. *Reynst en Vinju.*

Van Cheribon. per ned. schip *Gertrude*, gez. Lourens. agenten Reynst en Vinju.

500 pic. tin. 100 do. rotting. $3076\frac{89}{100}$ do. suiker. $232\frac{304}{1000}$ do. thee. 8548 do. koffij. *N. H. M.*

Van Nantes per Fr. schip *Narbal*, gez. J. B. Dubois. agenten Suermondt en co.

2 ks. modewaren. *Platon en co.*
2 ks. modewaren. 63 do. provisien. 1 do. kleederen. 25 do. wijn. 356,700 ℔ steenkolen. *Suermondt en co.*

Van Pontianak per ned. ind. bark *Sootban*, gez. Said Oemar bin Moch. Segaf.

26000 boss. rotting. 5 pic. koper. 120 karaten diamanten. *f* 8000.— recepis. *Gezagvoerder.*

Van de Kaap de Goede Hoop per Zw. schip *Emma*, gez. N. Lenck. agenten Busing Schröder en co.

30 pakken vilt. 2 ks. zadelwerk. *Order.*

UITVOER.

Naar Soerabaija en Samarang per ned. ind. stoomsch. *Bedong* gez. Persille agt. Kopersmit en co.

40 blikk. meel. 6 vs. koper spijkers. *F. L. Hughan.*
4 ks. eur. provisien. 4 blikk. meel. 2 ks. thee. *Kessler en co.*
5 ks. betr. bat. goederen. $\frac{1}{2}$ pic. gomming. *Kwee Goanhok.*
1 tromm. divers. 3 coll. provis. 1 bijbels. 1 pak boeken. 1 kt. div. *Agenten.*
1 kt. beng. kat. goederen. 1 do. hoofd doeken. 1 do. kinder sarongs 1 do. glaswerk. 1 do. monsters. *B. van Leeuwen en co.*
5 coll. wollen modewaren. *v. d. Beek.*
4 kn. ruwe zijde. 1000 ps. chin. brillen. 2 pakk. vliegerpapier. 2 ks. chin. gintjoe. 1 do. speelkaarten. 1 do. muilen 1 corg. batr. bamb. hoeden. 1 kt. zijde stoffen. 1 pakje chin. medicijnen. *Lie Oen.*
1 kt. messen. 3 do. cambrics. 1 do. boeken. 1 horologie en ketting 77 ks. garens. (3 do. slendangs. 10 ks. man. sigaren. uit entrep.) *Martin Dyce en co.*
2 ks. vrucht. op water. *Oosterhoff.*
1 pic. eur. kat. garen. *Han Tjengan.*
4 dos. wijn. 4 kt. provis. *Platon en co.*
1 kt. spiegels 1 do. provis. 3 do. kaas. 1 do. porcelein. 1 do. glaswerk. 2 do. aardewerk. 1 do. diversen. 2 do. galanterien. 1 do. kaas. 2 do. sardijntjes. 3 do. olijven. 6 do. venstrglas. 1 bl. flanel. 10 ks. rhijnwijn. (1 pak epauletten. sabels en sjerpen. 1 pak divers. uit reg. pakh. 8 vn. porter bier. uit entrep. *Van Riet en Ter Gouw.*
1 kt. chin. speelkaarten 4 ps. do. bamb. hoeden. *Tan Tiskhing.*
4 ks. lijnwaden. uit entrep. *Anderson Telson en co.*
1 kt. zeep. (14 ks. provisien, uit entrep.) *Gumprich en Strauss.*
f 3000 silv. specie. *de Weerdt Ruyl en co.*
4 ks. modewaren. 2 do. parapluien. 1 do. tricot. 1 do. kramerijen. 1 do. passementwerk 1 do. kat. goederen. 1 do. zijde, modewaren *Pandel en Stiehaus.*
40 ks. lijnwaden. 10 do. wit kat. uit entrep. *Adam en co.*
100 vn. bier. 12 ks. suikerwerk. 4 vs. spek. 1 kt. medicijn. 1 do. boeken. 1 do. salbessensap. uit entrep. *de Weerdt Ruyl en co.*
20 ks. zeep. *Kessler en co.*
1 ps. wagen veeren. *Zakara en Audineau.*
17 ks. kat. goederen. 18 do. gedr. katoen. 3 do. wit do. 1 do. zijde goederen. 2 do. ijzerwerk. 1 do. modewaren. 1 do. kousen. *Bahre en Kinder.*
16 ks. wijn. 3 do. rhijnwijn. 1 do. suren. 1 keld. genever. 2 ks. zeep. 1 md. champagne. 6 vs. boter. 1 kt. champagne. 1 do. slaolie. 1 do. stijfsel. 3 do. bier. 1 do. kaas. 1 vs. zuurkool. 1 do. pekelvleesch. 3 vl. zalm. 2 do. saucijzen. 1 kt. rhum. 3 hammen. 1 kt. rookvleesch. 1 do. div. do. 1 do. groenten. 1 do. diversen 1 do. man. sigaren. 1 do. ing. vruchten. 2 krandj. broodsuiker. *Louran en van Walcheren.*
1517 ℔ boonen, 51 vs. boter. 68 keld. genever. 10 vs. gezt. spek. 25 do. do. vleesch. 157 do. meel. 64 coll. milit. goederen. 5 kt. medicijnen. 7 do. kleedingstukken. 2 pak teeken instrumenten. *f* 120.000 silv. specie. *Gouvernement.*

Naar Rotterdam per ned. schip *Albrecht Beijling*, gez. G. L. Muller. agenten Kopersmit en co.

100 pic. rotting. $9000\frac{90}{125}$ do. rijst. *Suermondt en co.*
110 pic. gutta percha. $2\frac{40}{100}$ do. foelie. *Kreglinger Dummler en co.*
20 m. man. sigaren. uit entrep. *Mc. Ewen en co.*
390 pic. koffij. *Morgan Melbourn en co.*
$149\frac{50}{100}$ pic. zw. peper. *N. H. M.*
3 ks. holl. boeken. *H. M. van Dorp.*

Naar Singapore per Eng. schip *Lady Bruce*, gez. George Brown. agenten Pitcairn Syme en co.

179 st. kanonnen. 2 kabels. 319 coll. manufact. *Agenten.*
58 coll. manufact. *Mc. Ewen en co.*
2 coll. manufact. *Martin Dyce en co.*
400 vn. koolteer. 8 coll. manufact. 100 tonn. steenkolen. *Order.*
Zijnde aan boord gebleven lading van Liverpool.
65 pic. gomelastiek. 3 ks. kat. mutsen. *Metzendorff Wolmans en co.*
150 sp. matten. *Kaliem.*
1560 pic. steenkolen. *Maclaine, Watson en co.*
430 pic. gomelastiek. 170 do. gom. dammar. 14 bn. kat goederen. uit entrep. 1 kt. bendie tuigen. *Agenten.*
8 kn. cambrics. uit entrep. 10 bn. kat goederen. uit entrep. 44 kn. shirtings. uit entrep. 9 bl. shirtings. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
25 kn. suren. uit entrep. 10 do. olijven. uit entrep. 20 do. mosterd. uit entrep. 5 do. salm. uit entrep. 40 do. champagne. uit entrep. 12 pic. gomelastiek. *Hunter Houghton en co.*

Naar Samarang en Soerabaya per ned. schip *Woldeman*, gez. B. v. d. Sprenkel. agenten Pandel en Stiehaus.

200 ps. hammen. 4 ks. kaas. 40 mandjes. champagne. 200 keld. genever. 50 ks. cognac. 6 ks. likeuren. 60 kelders. *Order.*
Zijnde aan boord gebleven lading v. Nederland.
Zie verdere lading voor Samarang en Soerabaya, Java-Bode dd. 14 Maart 1855 no. 21.

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Axia*, gez. C. Abrahams. agenten Hauger en Schuurman.

413 coll. manufact. *N. H. M.*
51 coll. gouv. goederen. 31 bs. slaggeweren. *Gouvernement.*
100 md. bier. *Moormann en co.*
2 kn. en 1 vat provisien. *Gezagvoerder.*
Zijnde aan boord gebleven lading v. Nederland.
Zie verdere lading van Samarang en Soerabaya, Java-Bode dd. 2 Maart 1855 no. 18.

Lading voor Nederland.

250 pic. tin. *N. H. M.*
480 pic. suiker. *Bahre en Kinder.*
40 pic. rotting. *Agenten.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.